

Південний науковий центр
НАН України і МОН України
Рада ректорів ВНЗ Одеського регіону

НАУКА

в Південному регіоні України

*Важливі досягнення наукових установ
Південного регіону України
в галузі фундаментальних, прикладних досліджень
та інноваційної діяльності
у 2015 році*

Випуск XIV
2015

Одеса
2016

Державний реєстраційний номер 0116U005556
УДК (048.2)001.92.(477.72/.74)
ББК (Я) (94.3)
Н 34

Матеріали чотирнадцятого видання
друкуються відповідно до рішення
Ради ПНЦ НАН і МОН України
№ 1 від 11 березня 2016 року

У підготовці чотирнадцятого видання прийняли участь:

Одеська обласна Рада;

Управління освіти і наукової діяльності Одеської обласної держадміністрації;

Рада ректорів вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації Одеського регіону;

Рада керівників галузевої та заводської науки Одеської області;

Миколаївська обласна науково-координаційна рада ПНЦ НАН України і МОН України;

Херсонська обласна науково-координаційна рада ПНЦ НАН України і МОН України;

Наука в Південному регіоні України. Важливі досягнення наукових установ Південного регіону України в галузі фундаментальних, прикладних досліджень та інноваційної діяльності/ Під загальн. ред. ак. НАН України Андронаті С.А. – Одеса, вип. XIV 2016 р., 317с.

Чотирнадцяте видання підготовлене на основі матеріалів, які надані Південному науковому центру НАН України і МОН України науковими установами, вищими навчальними закладами та галузевими установами (організаціями) Південного регіону за результатами 2015 року.

ISBN_____

© Південний науковий центр НАН
України і МОН України, 2016

**Фундаментальні та прикладні
дослідження
2015 року.**

oleksandr.rudik@gmail.com

Перспектива подальшого виконання у 2016 році: буде продовжено як прикладне.

Рівень інновації: немає аналогів в Україні.

Наявність патенту: Патент на корисну модель № 73055 «Спосіб контролю рівня наявності бур'янистого компоненту в посівах сафлору красильного» від 10.09.2012 р.

Яких додаткових дій потребує подальше дослідження: Дослідження щодо нових гербіцидів. Розширення можливих технологій застосування препаратів.

Коротка характеристика, техніко-економічні параметри переваг та позитивних якостей.

Зміст розробки: Запропоновані агротехнічні прийоми забезпечують контролювання чисельності бур'янів на етапі найбільшої вразливості культури протягом гербікритичного періоду. На широкорядних посівах це дозволяє проводити пізніше та зменшувати кількість міжрядних обробітків. Застосування ґрунтових гербіцидів на посівах сафлору красильного дозволяє утримувати забур'яненість на допустимому нешкодочинному рівні протягом всього періоду вирощування. Аналіз агробіологічного складу бур'янів свідчить, що на посівах сафлору красильного представлені переважно мало річні рослини серед яких домінують саме двосім'ядольні види. На посівах сафлору красильного, для утримання чисельності бур'янів на нешкодочинному рівні, необхідно вносити у передпосівну культивуацію ґрунтовий гербіцид Гезагард 500 нормою 3 л/га. Високоєфективним є також застосування ґрунтових гербіцидів Стомп нормою 4 л/га та Гоал 2Е нормою 1 л/га. Це виключає необхідність проведення десикації та забезпечує високу якість насіння. Досягається висока урожайність, якість насіння та його екологічна чистота. За рахунок урахування взаємодії факторів досягається економія матеріальних та енергетичних витрат.

Установа-виконавець: Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет» (ДВНЗ «ХДАУ»).

Назва розділу збірника: Агропромисловий комплекс.

Назва завершеного дослідження: Вплив строків сівби, ширини міжряддя та добрив на продуктивність фенхелю звичайного в умовах півдня України.

Якому пріоритетному напрямку науки і техніки відповідає: Перспективні технології агропромислового комплексу та переробної промисловості.

Дослідження: прикладне.

Автор(и): Макуха О.В., Федорчук М.І.

Контакти: тел. +380958763786, e-mail: olga_ovm@mail.ru

Перспектива подальшого виконання у 2016 році: буде продовжено як прикладне.

Рівень інновації: немає аналогів в регіоні.

Наявність патенту: Патент на корисну модель № 01054 «Спосіб вирощування фенхелю звичайного в посушливих умовах півдня України» від 25.06.2013 р.

Яких додаткових дій потребує подальше дослідження: підготовка рекомендацій сільгосптоваровиробникам з технології вирощування фенхелю звичайного в посушливих умовах півдня України, впровадження у виробництво.

Коротка характеристика, техніко-економічні параметри переваг та позитивних якостей.

Зміст розробки: Результати досліджень дозволяють обґрунтувати елементи технології вирощування фенхелю звичайного (строки сівби, ширину міжряддя, дози азотних добрив) при вирощуванні в посушливих умовах півдня України. Формування високих сталих урожаїв насіння фенхелю звичайного, високу економічну ефективність його вирощування на темно-каштанових ґрунтах півдня

України забезпечує взаємодія ранньовесняної сівби, ширини міжряддя 45 см, дози азотних добрив 60 кг д.р./га. Удосконалена технологія дозволяє одержати врожайність насіння на рівні 1,35 т/га, вміст ефірної олії в насінні – 83,1% на абсолютно суху речовину, умовний вихід ефірної олії – 74,5 кг/га, рівень рентабельності – 318,0%. Вирощування фенхелю звичайного в сільгосп підприємствах і особливо фермерських господарствах дозволить створити міцну сировинну базу в регіоні, суттєво покращити показники їх виробничої діяльності.

Установа-виконавець: Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет» (ДВНЗ «ХДАУ»).

Назва розділу збірника: Агропромисловий комплекс.

Назва завершеного дослідження: Продуктивність шавлії лікарської, шавлії ефіопської та розторопші плямистої в умовах півдня України.

Якому пріоритетному напрямку науки і техніки відповідає: Перспективні технології вирощування сільськогосподарських культур.

Дослідження: прикладне.

Автор(и): Федорчук М.І., Онищенко С.О., Урсал В.В., Мринський І.М., Марковська О.Є., Чернишова Є.О., Макуха О.В.

Контакти: тел. +38095-862-86-40, e-mail.; m_fedorchuk@mail.ru

Перспектива подальшого виконання у 2016 році: буде продовжено як прикладне.

Рівень інновації: немає аналогів в регіоні.

Наявність патенту: відсутні.

Яких додаткових дій потребує подальше дослідження: підготовка рекомендацій стосовно можливості інтродукції розторопші, шавлії лікарської та ефіопської в умовах півдня України, що дозволить знизити дефіцит лікарської сировини в Україні, та підвищити ефективність використання сільськогосподарських угідь.

Коротка характеристика, техніко-економічні параметри переваг та позитивних якостей.

Зміст розробки: Результати дослідження дозволяють збільшити вітчизняне виробництво лікарської сировини і ефірних олій для потреб медицини та інших галузей шляхом інтродукції нових для нашої зони ефіроолійних та лікарських рослин, й визначення впливу факторів зовнішнього середовища на різні фази онтогенезу та кінцеву продуктивність. Рекомендовано з метою ефективного використання ґрунтово-кліматичного потенціалу півдня України шавлію ефіопську та розторопшу плямисту висівати за підзимнього строку сівби, шавлію лікарську – за весняного строку сівби. Вдосконалена технологія забезпечує вихід олії у шавлії ефіопської й шавлії лікарської на рівні 264 й 175 кг/га, відповідно; врожайність надземної маси й насіння розторопші плямистої – 318 й 2,95 ц/га, відповідно, при цьому рівень рентабельності виробництва складає 55,1-78,3%.

Установа-виконавець: Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет» (ДВНЗ «ХДАУ»).

Назва розділу збірника: Агропромисловий комплекс.

Назва завершеного дослідження: Дослідження ефективності використання «Гумат-геля», як заходу підвищення жаро- й посухостійкості рослин пшениці озимої.

Якому пріоритетному напрямку науки і техніки відповідає: Перспективні технології агропромислового комплексу.

Дослідження: прикладне.

Автор(и): Федорчук М.І., Марковська О.Є., Чернишова Є.О., Осипенко С.Б.,